

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 ft — kr. Negyedévre 1 ft 50 kr.
Félévre 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

Előfizetni az év folytatán minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetésekül árbejegyzés adatik.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: KÓRÓSI-NAGY-ÚTCA, 7. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 184. SZ.

Bélyegdíj minden beutazásért 30 kr.

Két veszedelem.

A közélet fejlődését, a magyar államot és benne társadalmunkat két veszedély fenyegeti.

Egyik ama romboló törekvésekben nyilvánul, melyek az anarchia, a socialismus és antisemitismus mezében, a legféltetlenebb demagogia szolgálatában állanak, elvadják a társadalom erkölceit, s elriasztják a közügyek körül önzetlenül fáradozó legjobb erőket, míg nem a szabadelvűséget magát fogják oda kényszeríteni: hogy az állam és társadalom megmentése céljából, a szabadság korlátozására szánja el magát.

A másik veszedelem az a csúnya visszaesés, mely a társadalom minden erőt, a rég elmúlt idők, a rég elavult intézmények, a rég hiuvá vált rendszerek felé visszavonja, gyűlölet és lenéz mindent, mit az újkor alkotott, miért a nemzet legjobbjait hosszú időn át küzdötték az önfeláldozó hazafiság szivós kitartásával, a nemzet hálás elismerése közepette, úgy, mint ezer veszedély között.

Ez a két veszedelem nem engedi, hogy a nemzet figyelmét már most egy conservatív párt megteremtésére, egy conservatív program föllállítására irányíthassa, mert ha az európai cultur nemzetekkel együtt haladni, sőt velük versenyezni akar, nem szabad elzárkóznia ama veszedélyek elől, melyek abból állának elől, ha ez irányban túl löne a célon, s conservatív

politika címén azon igyekvéseknek készítené elől a tért, melyek nem megtartani, — conserválni, — de megdönteni akarják mindazt, mit a liberalismus alkotott, s nem sokára a jogegyenlőség helyébe a kiváltságokat, a gazdasági és társadalmi szabadság éltető versenyé helyébe, az élehetlenségnek és könnyelműségnek állami támogatását és pártfogását; a nemzeti egység helyébe zárkózott osztályok meddő küzdelmeit, vallásgyenlőség, s a felekezetek egyenjogúsága helyett türelmetlenséget, s a gyengébbnek az erősebb általi elnyomtatását, a tudomány szabadsága, a felvilágosodott oktatás helyébe az obskurantismust és bigoteriát helyheztenék.

Es valóban, egy conservatív párt megalakítására célzó minden törekvés ez ideig eredménytelen is volt, s naponként tapasztaljuk, hogy a szabadelvű párt szervezkedése és terjeszkedni igyekvése iránt, oly elemek is rokonszenvel viselkednek, melyek számos politikai kérdésben eltérő nézeteknek hódolnak, s kérdésesen kivülvé teszik, hogy a leirtuk két veszedelemmel szemben, egyedül a szabadelvűpárt nyujt biztonságot,

A mérsékelt ellenzék, az elvek és elemek teljes eszázados vegyüléke ugyanis, ezen bizonytalanságban tart mindenkit az iránt, hogy győzelme esetén milyen elvek jutnának győzelemre? sőt az utóbbi időben, a főrendiház programmalan ellenzékével alkotott koalí-

tiójával, s a kiáltvánnyal, mit a választó nemzethez intézett, e bizonytalanságot azon bizonyosság felé hajlíti, hogy győzelme sem a liberalismus, sem az igazi conservatismus, hanem a valódi reakció győzelme lenedene. S ehhez ha hozzá vesszük azon nyilatkozatokat, melyek a mérsékelt ellenzék soraiból hangoztatva, a haladás igaz barátait szerfeletti aggodalommal tölthették el, a politika iránt, mely egyedül Tiszta Kálman személyének féltelen gyűlöletében egyöntetű, mely az antisemitismussal is késznek hirdeti magát szövetkezni, csak hogy a miniszter elnököt megbuktathassa, rokonszenvet nem érezhetünk, sőt létezését is aggodalommal tekintjük.

De nem kevesebb aggodalommal tekinthetünk magára a függetlenségi pártira. Ennek a pártnak működése a közjogi alap megdöntésére van irányozva. Kérdezzük, a közjogi alap megintatása nem válhatná-e végzetessé a fenyegető kettős veszedelem között? s van-e gondolkozó, hazája sorsát szíven viselő magyar, ki nem tekintett volna aggodalommal a függetlenségi pártira, a mikor ez, az anarchismus és antisemitismus politikai jelszava alatt rabolni járók érdekében, a szabadelvű kormány által hirdettet statárium, s egyéb kivételes rendszabályok ellen szavát felemelte? avagy midőn a kormány a hazai sajtónak, egy felekezet ellen irányuló, izgatós, piszkos termékeit elnyomni igyekezett?

S ha ezekhez hozzá gondoljuk még, hogy az antisemitismus ennek a pártnak körében nőtt nagygyá, s hogy ez a párt az antisemitismusnak, pártmanifestumban concessiókat is adott, végre, hogy a saját kebelében kifejlett botrányokkal a képviselőház jó híre nevére is árnyékot vetett, bizonyára indokolt az aggodalom, melylyel a választó nemzet a függetlenségi párt felé tekint, s nem kívánja győzelemre juttatni, zászlója körül nem sorakozik.

Röviden szólva, azon mulasztások, mik az ellenzéken elkövetettek, s azon ténykedések, mik az ellenzék kebelében véghezvitettek, egyiránt alkalmatlanok, hogy a nemzet bizalmát az ellenzék felé irányozhassa.

Nem marad tehát más, mint az, hogy a destrukció és reakció kettős veszedelmével szemben, a nemzet biztonságát a szabadelvű pártban keres, s ezt juttatja újra győzelemre.

És valóban, az utóbbi idők története nyilván mutatja, hogy a kik őszintén szívükön viselik a közjó érdekét, s annak előmozdítására komolyan törekednek, a szabadelvű párt uralmának, megerősítésére működnek közre, s ez által módot teremteni igyekeznek, melyen át az anyagi gyarapodás, az előhaladás biztosíthatóság, s az állam és társadalom kötelekeinek bomladosását elősegítő veszedély elhárítható.

Igenis a szabadelvű párt, minden felé a hazában, öntudatosan szervezkedik, s ez közéletünk nyilvánulásá-

TÁRCZA

A kis színésznő.

Elbeszélés.

Sziklai Jánosról.

Megghalt!

— Gyöngyike?

— Az.

— Lehetetlen.

— A színházon künn a lobogó! Lakásán künn a kereszt. Pályatársai, ismerősei könnyes szemekkel térnek vissza szobájából.

Csakugyan megghalt. Kiterítve feküdt a szegényes ravatalon. Fejénél két gyertya pillogott s hintett gyér világot a fehér koporsóra, a még fehérebb arczra. Szegény a fény is, mint a ravatal, a halott.

Két éve még nem volt ilyen halovány, ilyen szegény; mikor piros arccal szökdelt kertjökben, az ér partján, tépte szaggatta a virágot s pajkos kacagással dobálta a csergedező-locogó habokba, melyek elfutottak velük.

Akkor még Gerzon Irénnek hívták. Farsang dereka volt. Irén a zongora mellett ült s ábrándozott; atyja meg anyja az asztalnál olvastak. A leányka újjainak futását meg-megakadályozták szeméi, melyek tévedezve pillantottak át a nyitott ajtón a másik szobába. Ott egy fehér ruha feküdt az ágyon. Irén báli ruhája. Holnap megy először a bába. Eddig a zárda komor falai közt töltte el a farsangokat; most élvezheti először otthon a háborítatlan szabadságot.

Az ablakok még megrecessgtek, midőn nekik nyargalt a zabolatlan szél, mely visitva futkározott a havas pusztán, élesre köszörült fehér tüket hajgálva a szembejövők arczába. A kályhából ki-kiölté nyelvével egy láng, mintha lobogásával gúnyolni akarná a szél dűdölését.

Künn ropogó havon lódobogás hallatszott. Nemsokára érdes hang szólt meg a konyhában.

— Szerencsés jó estét!
Irén felhagyott a zongorázással. Atyja fölkel s kiment a konyhába.

— Itt van már Bolla? — kérde.

— Itt vagyok tekintetes úr! Ejha! Czudar idő ez; pogányabb a pogánynál. Még a Bodrit sem rekeszteném ki.

— Hozott levelet?

— Nem a'. Valami jól befutott istációzn maradtak melegedni. Nincs semmi a postán. Hanem hoztam más levelet. A tisztartó úr adta; lelkemre kötötte, hogy még ma este oda adjam az ispán úrnak.

— Szerencsés jó éjszakát! — kiáltott Bolla.

— Szerencsés az ördögnek! — viszonáz Gerzon, s komoran leült az asztalhoz.

Irén háta mögé állt, körülfonta nyakát karjaival, majd lopva megcsókolta bozontos bajuszát s hizelegve csicsereg:

— Miért haragszik apám? Az a levél haragította meg?

— Hagyj békét!

— Mi van abban a levélben? Ugy-e az megteszi? Megint gorboskodik a tisztartó? Ne legyen ilyen rossz kedve. Mert akkor nekem is az lesz. Pedig én jókedvű akarok lenni, mert holnap bába megyünk.

— Majd elmegyünk! — szólt keserűen az ispán.

— Igen ám, de akkor ne legyen édes apám ilyen kedvetlen! Ugy-e holnap nem lesz kedvetlen? Nem rongja el a mulatságot?

Gerzon kivette zsebéből a levelet, letette az asztalra s merev pillantással nézte.

— Talán nem akar velünk jönni? — csacsogott ismét Irén. Ne maradjon itthon! Olyan jól mulatunk majd, ha együtt megyünk!

— Együtt megyünk, — szólt pompán az ispán.

— Ugy-e együtt? — kiáltá ugrálva, nevette Irén.

— De nem a bába.

— Nem a bába? S Irén meghökken.

— A jószág ki van adva.

Irén és anyja majd legrötyök ijedtekben.

— Most írja a tisztartó. Szentgyörgynapra el kell hurcolkodnunk.

Irén sőt nélkül odátántorgott a zongorához s becsukta. Azután elzárta a fehér ruhát. Nincs holnap rá szüksége. Akár fekete ruhát ölthet magára. Mert hogy innen külfik őket, anyyi, mint a halál. Eddig a paradí-

esomban voltak, most a végtelen sivatagba löki őket a sors.

Nem tudott egész éjjel aludni. Fülkelt, odaállt a jégvirágos ablakhoz. Nem látott semmit sem, de azért nézett ki mereven a hópelyhekkel telezsórt sütétségbé. A hideg végig-végig simogatta testét, de ő nem érzett semmit sem. Oda álmotda az ablakra egész gyermekkorát, melyet a virágos mezőkön vígan játszott el, mely oly gyorsan és nyom nélkül repült tova, mint nyáron a hegyekről legörög csermelyke.

A pár hónap búsan tölt el. A mult fájdalása, a jövő aggasztása virrasztottak minden éjjel a szegény leány mellett.

Végre megérkezett a kinos nap. Irén még egyszer bejárta a pusztát, a hol bölcsője fáját vágták. Keresztül-kaul futkosott az erdőben, a réteken; levette magát a pázsitra, minden köbrosint, minden ibolyát megsimogatott, megcsókolt. Oda ült a bokor mellé, melyen a szárnyai építé csákját. A bokor alját kék ibolya festette. Csak egynehány szálat akart tépni, hogy imakönyvébe tegye, hogy látható emléke is legyen szülőföldjéről.

Megsajnálta a virágot; nem bántotta.

— Nem bántalak! Neked is fáj, ha elszakítalak szülőföldedtől. Ha én boldogtalan leszek az idegen földön, mért ne halj meg te boldogan, a hol születtél?

A leányka lehajtá fejét, egy forró gyöngyszem futott végig arczán. A bokor megrezent.

Irén felugrott. Egy ifjú állt előtte.

— Régen volt már nálunk, miért nem jön hozzánk? — kérde az ifjú a leányt.

— Hogy kívánhat olyant Pali?

— Még búcsuzni sem jön el?

— El kell mennem; pedig ha keresztanyám is az édes anyja; ha szivesen mentem is hozzá, most az egyszer azt szeretném, ha megszökhettém előle.

— Talán csak nem szegényen magát, mert el kell költöznök? A jószágot bére adta az uraság; — ez az egész. Szegény ez?

— Nem, hanem fájdalom.

— Sajnálja, hogy el kell innen mennie?

— Hogy is kérheti?

— Higye meg, sokkal jobb dolga lesz máshol.

— Nem hiszem. De legyen. Oly jól még sem fogom magamat sohasem érezni.

— Miért?

— Visszaadhatja-e a jó sors a szülőföldet?

— A fővárosba mennék, úgy-e?

— Oda.

— Még nem látta fényét, még nem halotta zaját, nem járt mulatóhelyein. Ismerje meg s örümmel gondol a percire, melyben utószor lépte át az ispanlak küszöbét.

— Nem kell a fény; kedvesebbek a virágok énnem; nem kell a zaj; s madarak csicseregése, a bogarak zümmögése sokkal nagyobb gyönyörűség nekem; a városi mulatság is kivül fűcs, cicomzás, de nem igazi jó kedv a forrása; czukrozott, csinált bor; nem a tiszta gyöngy pezseg benne.

— Majd másképen beszél ott!

— Ott sem másképp, mint itt.

— Éc meg állj várom, hogy itt hagyjam a poros, unalmas falut!

— Adj a cserébe nekem unalmát!

— Kár lenne! Majd ha találkoznak megint s remélem nemsokára a fővárosban, megkérde, nem tért-e más gondolatra?

— Soha, soha!

És a két ifjú elvált egymástól. Pali, a jegyző fia, a ki a fővárosban jogászokodott, s most kis szűnődre haza rándult, gyermekkorai játszótársra volt Irénnek, a kit az ő anyja tartott keresztvirre. Pali nem titkolhatá el örömét, hogy Gerzonék Budapestre fognak költözni. A két gyermek közt a hosszú együttlélt alatt szoros barátság fejlődött ki, mely különösen Pali szívében erősebb gyökereket vert, mint a barátság. Úres volt körül a világ, ha Irént nem látta benne. Szeret-számát sem tudni a sok alkalommal, melyet kieszelt, hogy haza-hajajutasson, a mikor tudta, hogy Irén is otthon lesz. Most meg kötéllal sem lehetne majd elhúzni a fővárosból. Mindennap ott fog lakni Gerzonéknál, hogy megvigasztalja Irént az elvesztett szülőföldért; ő fogja vezetni a nagy város útvesztőjében, a hol olyan könnyen eltévedhet a fiatal leány.

Gerzonék felköltöztek a fővárosba. Pali is nemsokára követé őket. De nem talákoztak többé. Gerzonék egy félreeső külvárosi utcába költöztek; a hol nem bántotta őket

nak egy igen öröndetes jelensége. s biztos elől arra, hogy a közelebbi képviselőválasztások pártunkra és a házára nézve a legkedvezőbb lefolyást veendik, s a nyílt kérdésre, hogy a mutatkozó két nagy veszedelem ellen melyik országos párt nyújt legbiztosabb védelmet? tisztán áll előtűnt a felelet: a szabadelvű párt.

Igen, ez a párt az, mely a társadalmi béke és rend, a szilárd államiság, a jogegyenlőség és józan szabadelvű haladás érdekeit kívánja biztosítani, ezért mind azok zászlaja alá csoportosulhatnak, kik e nagy elvek igaz hivei, még akkor is, ha politikai kérdésekben a kormányval nem mindenben értenének egyet.

B. S.

A választási mozgalmak.

E czim alatt rovatot nyitunk lapunkban, hogy a közelgő választások előtt és alatt, minden a képviselőválasztásra vonatkozó mozzanatot kellőképen méltathassunk, és semmi érdekes részletet, csak azért, mert más rovat alól egyéb tárgyak kiszorították, el ne szalasszunk.

Azokhoz, miket mult heti számunkban a helyi mozgalmakról mondtunk, saját szabadelvű pártunkat illetőleg kevés a mondandónak. Pártunk ugyanis aközébe lépett, de tevékenysége a kezdetnek azon stadiumán jár ma is, mely a hírszételést ha egyenesen nem zárja ki, annak szellőztetésére sok időfelöltésre s téves kombinációkra adhatna alkalmat, a mint ezt tapasztalhatta mindenki, a ki a „Pesti Hírlap“ f. hó 23-ikán megjelent számában világot látott kecskeméti levelet olvasva.

A mi azonban ellenzéki pártjaink választási mozgalmait illeti, ismert kézből vesszük a következőket:

Az alsókerület 48-as függetlenségi pártja f. hó 20-án tartotta meg az országgyűlési képviselőségre a szokásos kijelölését. A párt helyiségének udvarán mintegy 120-150-en lehettek jelen, és pedig nemcsak illetékes alsókerületi 48-as választók, de felsőkerületi és antisemita polgártársak is, vegyesen nem választókkal, kiknek Liptay Pál úr, a párt vezérbizottságának elnöke, hangzatos frásisk kísérletben tudtokra adta: hogy „az 1881-1884. évi ciklusra“ (sic) a képviselőválasztás ideje elérkezett, s kifejtette, hogy a jelöltség elfogadására legelőször ő kérést tett fel, de azt ő nem fogadta. „Nem mondtam ugyan ki véglegesen, hogy a jelöltséget el nem fogadom, — így szolt — de kötelességem kijelenteni, hogy a vezérbizottság B.

L. urat kérte fel, ki a jelöltség elfogadását több feltételhez kötötte, mik közül a nyilvánosságra csak az tartozik, hogy csak akkor fogadják azt el, ha egyhangúlag jelöljük ki. Minden a választó polgároktól függ tehát, akarják-e B. L. urat egyhangúlag kijelölni? Ezen furfangos kijelentésre elkezdtek L. P. nevét hangoztatni, s odáig vitték az egyre zajongóbb választók élelmes elnökök dolgát, hogy Liptay úr elérkezettnek látta az időt, melyben a jelenvoltakat szavazásra szólíthatá. „Álljanak ez oldalra azok, kik engem választanak, — ágymond — azok pedig, kik B. L. úr hivei, maradjanak a másik oldalon!“ Perse, a B. L. pártja erre az incidensre nem volt elkészülve, s hiába igyekezett a rendet helyreállítani. A verszemet kapott, s úgy lehet előre elkészített antisemiták „nem kell B. László, nem antisemita! kiáltásokkal a helyzet uraivá lettek, s kikéltették L. P. urat antisemita jelöltnek, ki időközben, boldván, hogy ott, hol a szavazás az ő bűrére megy, tisztességgel helye nem lehet, elkötródott. Választói azonban visszahívták, s értesítetvén a történetekről, kijelentette, hogy a jelöltséget nem fogadja el. Pártja érte, ő folyton szabadkozott, szabadkozása közben azt kívánta, küldjenek B. L. úrért. Választói kijelentették, hogy nem küldenek. B. úr nem antisemita, nekik tehát nem kell. Erre aztán L. úr, a nap hőse, még egyszer neki bicsakolta magát, s kijelentette, hogy jellemezhetem nem fér, hogy szakadást idézzen elő a pártban, s előbbre teszi pártja érdekeit a magánál. De alig hogy ezen szép szavak elhangzottak ajakáról, a neki felajánlott egy hetti gondolkodási idő előtt azonnal kijelentette „na hát elfogadom, 48-as függetlenségi leszek, de nyilatkozom a zsidókérdésben is!“

Igy folyt le a 48-as függetlenségi párt e hó 20-iki kijelölési értekezlete. Ehhez kommentár a mi részünkön nem kell. A függ. párt azonban aligha fogja ezt annyiban hagyni, annyival kevésbé, mert L. P. úr a függetlenségi 48-as párt mandátáriusa létre, egyúttal antisemita is, s mint ilyet pártállásánál fogva, föl sem léptetheti. Ez azonban az ő dolguk, mi a magunk részéről ehhez csak annyit akarunk megjegyezni, hogy a férfíhöz, ki elveivel (egyszer conservatív, egyszer szabadelvű párti, majd szélsőbali, nemkülönbön antisemita) ekkép játszani nem áll, szerencsét még az antisemitáknak sem kívánhatunk, s ellenében megesszük pártunk szempontjából a magunkét.

A műborok.

Emlékezhettek e lap t. olvasói, hogy a magyar országgyűlés képviselőháza, 1882-ik évi márczius 6-án Szalay Imre ismert országos hírvő borának indítványára utasította a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumot, hogy az igazságügyi miniszter-

rel egyetértésben, a gyártott borok eltűtása iránt törvényjavaslatot terjesszen be.

A triniszerium ezen határozatnak eleget teendő, az ügyet külön vegyes bizottság tanácskozással tárgyalva tette, azonban, úgy a tanácskozással folyamában kifejtett eszmésere, valamint kulhoni törvényekből, és ott e téren fenálló intézményekről egybegyűjtött adatok tanulmányozása folytán, azon meggyőződésre kelle jutnia, hogy a mesterséges bogyártást megakadályozni, s egyszerűen azt törvény útján megtiltani nem lehet; és pedig azon oknál fogva, mert a vegytan, jelen állásban, oly módszerrel nem rendelkezik, mely a gyártott bort a természetes bortól minden esetben, és minden kétséget kizáró módon, megkülönböztetni engedné; és mert, ha a gyártott bor, ugyanazon alkatrészeket, épen olyan minőségben és mennyiségben és arányban tartalmazza, mint a természetes bor, az egészségre káros hatással nem lehet, akkor ilyen műbor előállításának feltétlen betöltása indokolható nem lenne, s a bogyártás ezen mekri megtiltása, ha törvény útján mondatnék ki, az oszkerü borkezelés veszély nélkül nem korlátozható eszközlésének is gát vetetnék, s a bortermelőkre hárulótt kár a nyert oltalomnál jóval tetemesebb lenne; és mert végül nem létezik jögalap, hogy valamely borszerü folyadék, tehát a mesterséges borkezelés, ha az egészségre nem ártalmas, ha nem természetes, hanem gyártott bor gyanánt árukatik, betülthető lenne.

A képviselőház azon határozatának mindezeknél fogva, hogy a gyártott borok eltűtása iránt törvényjavaslatot nyújtson be, a miniszterium eleget nem tehetett. Minthogy azonban a hazai bortermelés, a borkereskedés, nemkülönbön a közegészség érdekei multhatatlanul megkövetelik, hogy ez irányban valami törvények, a miniszterium 1882. évi december 15-én kelt 46. számú határozatának útmutatása szerént, olyan törvényjavaslat készítették, mely csupán a műborra vonatkozó intézkedésekre szorítkozáván, tartalmazza a műbor fogalmának meghatározását, továbbá, hogy annak áruháza és gyártása hatósági felügyelet alá helyezzessék, hogy ugyanazon fogyasztási ádoval rovasssék meg, mint a természetes bor, a szeszadóra nézve követett eljárás szerént; hogy csak műborként szabad áruháza, s végül intézkedik a büntetés iránt mely azt éri, ki a törvény határozatait meg nem tartja.

A törvényjavaslat 18 §-ból áll, tartalmát a fentebb elsorolt irányelvek határozzák meg, s mi, a nélkül, hogy ezen véleményünk kijelentésével az országgyűlés határozatának elbe vágni akarhatnánk, sietünk már most kijelenteni: hogy a miniszterium alig tehetett mást, mint a mit ezen t. javaslatnál kíván tenni, t. i. szabályozza a műbor készítését, a helyet, hogy azt eltűtán.

Azok a kik műborok készítésével, elárúsításával foglalkoznak, épen úgy meg-

hetnek elégedve, mint a természetes bor termelői, s a borkereskedők, mert az a szabálytalanság, a mi termelőinket eddig bosszantotta s károsította, hogy a műbor egyszerűen bor elnevezés alatt hirdettetett s árusítottat el, a törvényjavaslattal megszüntetettük. Viszont a fogyasztók, kik a mesterséges borral, olosóságánál fogva, szükségletüket kielégíthetni vélik, szabad tetszésükben korlátozva nem lesznek.

Hátra volna még, hogy magát a törvényjavaslatot ide ígtassuk; minthogy azonban ez lapunk szűktere nem enged, utaljuk olvasóinkat a napi lapok f. hó 22-ik és 23-iki számaira, melyekben azt egész terjedelmében, indokolásával egygűt feltalálhatják.

Színház.

A falu rossza. — Báró és bankár. — Szikra.

Vasárnap Szelényi Anna kisasszony-nak, a népszínház kitűnő tagjának második vendégfelléptével „A falu rossza“ adatot. A kisasszony Finom Rózi szerepében is megmutatta, hogy kiváló tehetségű színésznő, ki előtt még igen szép jövő áll. Hangjáról már első fellépése alkalmával írtunk, ma csak annyit jegyzünk meg, hogy népdalai ma is kitűnően sikerültek, s a kisszámú de hálás, s a kisasszony bjos alakja által is elragadt nézőközönség ezeket folytonosan frenetikusn tapsolta, s többször megismételtette. A kisasszony játékról is a legnagyobb elismeréssel szólhatunk. A kikapós és mindég jókedvű menyecske talidó jellemzéssel, s ügyes leleveníssel mutatta be; de legnagyobb dicséret illeti azért, mert Finom Rózi jellemében az igazi szerelmet, a valódi mély érzést is folyton feltűntette, úgy hogy nem egy közönséges kikapós menyecske mutatott be, hanem egy nőt, ki könnyelműségével burkolja el boldogtalanságát. Ez pedig lényeges része Finom Rózi jellemének a mit legtöbb-ször meg a legjelensebb színésznők is figyelmen kívül szoktak hagyni; hogy e momentumot folytonosan a marasztaló kidomborított, csak fokozta a kisasszony alakításának művészi becsét. A sajnós, elmaradt anyagi sikerrel szemben a kisasszony teljes művészi sikerét constatáljuk, a mit különben a közönség is megadott folytonosan felháldó viharos tapsaival és többszöri kivilvásaival. Elismeréssel nyilatkozhatunk Andrássy jatkáról is. Megvalljuk, hogy nem nagy várakozással néztünk ezen fiatal, s pályájának még csak kezdetén álló színész alakítására, azonban esalatkotunk. Andrássy Gúndor Sándor nehéz szerepében oly alakítást mutatott, mely ha nem volt is hibák nélkül — a mi ezen néhez szereplő természetes is — igen előnyös néhen tüntette föl Andrássy tehetőségét. Tér hiányában most nem írhatunk alaposabban méltatást. A többi szereplők közül kiváltak Bodrogi Lina, kinek Boriskájól már többször láttuk, s akkor méltatuk is —

a zsbivásár-élet zaja; a esőndességben jobban magunk elé képzeltük az elvesztett pszutai lakot.

Egyideig megélték tisztességesen. De ez csak addig tartott, a mig pénzük tartott. A mi nem szaporodik, az fogy. Olyan régi igazság ez, hogy még a világ teremtésekor is már régi volt. Gerzonék is arra ébredtek, hogy nincs pénz — és nincs kereset. Akárhány uraság kapuján kopogtatott is, — mind zárva maradt előtte. Nem kell már az úrnak szólna, elég költséges neki a pusztá név viselése is, nemhogy más is belekanalazzon a drága és sovány ételbe. Nem kapott helyet sehol sem. Blomlontként kódo gott az útcákon; hazulról kiszorította az új lakó, mely tolakodó módra befészkelte magát közfűk; a szükség. A leánya dolgozni akart. Sok szép tanították neki a zárdában az apácák; talán pénzéért teheti most a tudományát. Dolgozott s vitte belőle boltra. Nem kellett sehol sem. Pornak, egérnek senki sem vásárol.

Tikkadán dől le a sok bolyongás után egy padra. Előtte zsbongva hullámzott a sokaság, mint a raj, ha ereszt, szemben vele egy boltban tolongott a legtöbb ember. Soha sem látott még olyan boltot. Előtte piros lámpa, az ajtó felett nagy fehér tábla, rikitő pipacszinű írással: Pénz. A leánya nem ismerte még a helyet. De a pénz szó látása megrezgettette minden idegét.

— Talán ott megveszünk! — gondolá s a bolt felé tartott.

Tele volt az szegény emberrel. Egy vörös szakállú, károgó hangú férfi, egy ezer-rinczós képű, rikácsoló, túszögő nőbér izgett-mozgott; az egyik elvette az odanyújtott ézők-mókot, a másik egy szelet papírra pár ákom-bákomot törölt felülő tollával, néhány hatost dobott oda, s azután a másikhoz fordult.

— Mit akar?

— Ez nem bolt! — suttogá Irén meglepve.

— Mit akar? — kérdé a vörös szakállú tőle is.

Feléni nem tudott még a leánya, már kikapta kezéből a csomagot; felbontotta, megnézte. Az asszony is odament, forgatta, vizsgálta.

— Semmit sem lehet rá adni; — szolt végre.

— Eladnákartam, — mondá reszketve Irén.

— Itt nem adnak el semmit; haha! kaczagott a rút férfi. Ez zalogházi! — Is' noch e' Gans! — szolt azután nevéhez, e' landpome-ransch!

Irén arcát elfutotta a vér. Arczára fogta zsebkendőjét, úgy sompolygott ki a boltból. Még künn is szájára fogta a kendőt, mintha a foga fájna; s futott, hogy valami ismerős ne lássa.

Elfutott száz lépésre. Most meg azt szegyenli, hogy fut. Mit szólnak majd az emberek? Pedig nem is figyelnek rá. Olyan nép ez, mint a kazánban forgó víz; egyik csepp nem ügyel a másikra, ha forrásközben mellette fel vagy lesiet. A mint megállt, s zihálva körütekintett; egy falon akadt meg a pillantása. Tele volt ragaszta tarka-barka, képes nyomtatványokkal. A mi először szemébe ötölt, egy zsinlap volt. Sokszor látta s még sem szűrt sohasem szemet neki, mint most. Megállt s végig betűzte. Azután újra elolvasta. Hirtelen megrázkódott, maga sem tudta, öröm-e vagy micsoda érzélem ez, a mi borzongatja.

Egy régi ismerősének nevét látta a zsinlapon; Csigerölvögyi Belláét. Velet volt a zárdában; emlékezett rá, mikor vándor szintárlattal elment a városból. Azóta nem hallott semmitsem felőle. Jelentéktelen szerepeket játszott, a melyekben inkább magát kellett mutatnia, mint a hangját.

— Tehát itt van! — susogá Irén. Meglátogatom.

De hol lakik?

Megkérdezett egy arra menő rendőrt. Ez talán tudja lakását.

— Hol lakik, kérem, Csigerölvögyi Bella?

— Hát hogy tudhassam én? — feleli a rendőr. Kicsoda, micsoda?

— Színésznő.

— A színházban talán tudják.

S a rendőr odállt egy fa mellé és nézte a nyüzsgő tömeget.

Irén gyorsan a színházhoz ment. Megkapta Bella címét s futott egyenesen lakására. A szabályán kinyitotta az ajtót.

— Itthon van a kisasszony? — kérdé Irén.

E hangra feltűrt az ajtó, s Bella lépett ki. A két barátó egymás keblére borúlt. Bella bevezeté a termébe, s leülteté a pam-

lagra. Irén még nem juthatott szóhoz. A felindulás némává tette. Azután megeredt a kérdésökösödés, feleletgés.

— A mint látom, jó dolgod van, — szolt Irén.

— Kiténő. És neked?

— Ne is szóljunk róla.

— Mi a bajod? mi történt? Mióta eikerültem onnan, semmitsem hallottam felőled. De mégis. Fölléptél egy műkedvelő-előadáson. A hírlapban olvastam. Nem is hittem, hogy a szende kis Irénke kikapó menyecske is lehessen.

— Régen volt, — sóhajta Irén, — vagy legalább nekem régen. Mintha csak álmodtam volna.

S szemét elfolyta a könny.

Bella megeskolta.

— Mi történt veled? mondé el! Rád sem ismerék.

Irén sírva mondta el sorsát.

— Szegény leány! Kézi munkából akarsz megélni? Még a vízre sem keresnél eleget. Tudok jobb módot annál. Mind a hárman urak lehetek mellette —

— Nos?

— Légy színésznő!

— Színésznő?

— A mi én vagyok. Már egyszer játszottál. Igaz! A zárdában is a karacsni jatkókon te tüntél ki minden leány között. S szépen énekelte is. Az emberek lenn a templomban oda voltak a gyönyörtől, ha a te hangod esendült meg a klóruson. Légy énekesnő.

— Igen ám; de hogyan? Te jártál vidéken.

— Az semmit sem tesz. Holnap bemutatlak az igazgatónak. Nem kétkeltem, hogy meg fogsz neki tetszeni. A próba is jól fog sikerülni. Előszörre nem kapsz ugyan nagy fizetést, de még fiatal vagy, szép vagy, ha élelmes is vagy....

— Micsoda?

— Az most nem tartozik a dologra!

A kapunál kocsi állt meg. Pár pillanat múlva a szabályán látogatott jelentett.

— Egészen megfellekedtem róla! — szolt Bella kissé zavartan. Ugy-e megbocsátasz?

Menj a másik ajtón le.

Bella kikisérte.

— Hát hozzád koesin járnak a vendégek? — kérdé naivul Irén barátójét.

— Hogyne? S még azt sem tudtad?... Pá! lelkek, holnap elváltak. Bocssás meg most; sietek a vendégemet fogadni.

Bella visszasiertet, Irén pedig futott le a lépcsőn. Feje zsdült; szemé karikákat hányt. Ha az ő nevét is kinyomatnák, s minden útczasarkon olvasnák! Nem, nem! El sem tudja binni, nem is tudja képzélni. Mit mondana hozzá apja, anyja! Talán nem is kelene nekik szólni. Elmegy majd Bellával az igazgatóhoz. Igen ám; de ha anyja kérdezni fogja, merre megy, hová megy? Nem bírja megállani, hogy ki ne valija, mi járaban van? S mégis az lenne jó, ha titokban tartaná, mig csak föl nem lép. Ugy osonna el a próbákra s addig nem szólna egy szót sem, mig a neve künn nincs a zsinlapon. De ez még sem megy. Tanulnia kell szerepét s ruhát is kell készítenie. Mennyi bajjal járt az is, mikor először lépett fel a műkedvelő-előadáson!

Nem titkolhatta; meg kellett mondania szülőinek. Félt, hogy megtiltják neki. Nem, beleegyeztek. Atyja maga is elmet vele az igazgatóhoz. A próba jól sikerült. Irén szerepet kapott, két kis dal, három-négy szót volt az egész. Még az nap betanulta s színtelen azt a két dalt esicseregte. Bella annyira örült neki, hogy szinte igrényli kezdé.

Két hét múlva következett az előadás napja. Irén neve künn volt a zsinlapon. De már nem Gerzon Irén, hanem Gyöngyike. Az útcán nem mert megállni, hogy elolvassa, de az iródban kért egy zsinlapot s otthon kiterítette maga elé s úgy bámulta folyton azt az egy sort: Gyöngyike újonnan szerző-dött tag első fellépése. Csak legalább tudnék, hogy ki ez a Gyöngyike? Így senki sem ismeri. No de az újságok majd megírják, ki az új énekesnő? S akkor minden barátójét megtudja, hová lett, mi lett belőle? S Pali is. Hol is lehet ő? A gonosz nem kereste föl őket. Röstelli, hogy szegények. Bezzeg, ha most is oly gazdagok volnának, el-elnézne hozzájuk. Most majd ismét gazdagok lesznek, — de csak hozzá, kap olyan prédikációt, a milyet soha nem hallott pap szájából.

HIRDETÉSEK.

Értesítés.

A n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom újonnan érkezett dús választékú, valódi angol, spanyol, brüsseli, valanoe, takarékosági és ozérna (mosható)

csipkéimet,

fehér, fekete, krém és minden divatszínben; — továbbá: dísz zsinorok, szalagok, csipke-gallérok és kendők, kötények chiffon és lüsterből, nyári díszített földő- és gyermekruhák, himzések, elkezdett női munkák és ehhez faragványok, himző- varró- és kötő-selymek, kötő- varró- és horgoló-ozérnák, valamint pamutok, valódi párizsi vállfűzők, gombolható aczell ruganyokkal, legdivatos gombok, nap- és esernyők, sétabotok, pénz-, szivar- és névjegy-tárcsák, valódi angol és francia illatszerek és szappanok, haj-, fog- és ruhakéfék, evőszerek,

férfi-, női- és gyermekecipők,

szabó-, cipész- és kalapos-kellékek stb. üzletemben legutányosb áron és pontos kiszolgálás mellett kaphatók.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok alázatos szolgálja

KERESZTES LAJOS.

A rom. kath. egyházépületben Pataký és Nyirádi urakkal szemben.

86 (1-1)

DREHER ANTAL-féle

PALACZKSEREK

valódiságuk és hamisítatlanságuk jótállása mellett

Dietrich és Gottschlig-nál

BUDAPESTEN,

vagy

DREHER A. serfözdejében Kőbányán

rendelhető meg.

Megrendeléséknél mindenkor a legjobb minőségű reservált kivitelű ser jő eszközésbe. Bővebb árjegyzéket bárhol ingyen és bérmentve küldünk.

Ismételadókát vételökhöz mérten a lehető legnagyobb előnyökben és jutányos árakban részesítünk.

Ez alkalommal bírák vagyunk egyúttal megemlítve, miszerint mi távolabbi helyekre történt megbízásoknál, a midőn a küldemény hosszú ideig van úton, vagy azon esetben, ha a ser raktárra vétetik a csak lassanként árusítatik el, kiváratna mi

különleges serekkel

szolgáltathunk, melyeket különben csak tengertől küldeményeknél, hol a szállítás maga 3-4 hét vesz igénybe, használunk.

Mi ezen különleges sereket, melyek erősebb főzetűk, de különösen tartalomdúságuk folytán lényegesen nagyobb költséget okoznak, palackonként csak 1/3 krajczárral számítunk drágábban; tartósságuk és tisztaságukért félelű jótállást vállalva. Magától értetődik, hogy ezen különleges serek a legforróbb időkben sem, nemcsak nem lesznek zavarosak, hanem eredeti tisztaságukat és zamataikat félelű elmulatva is megtartják.

53 (10-7)

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy ÓRAMŰHELYEMET, valamint ARANY-, EZÜST- és ÉKSZER-RAKTÁRAMAT f. hó 22-től

Főtéren: a rom. kath. egyház új épületében volt Dimó-féle házba

helyezem át. Ezúttal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy raktáromnak tetemes nagyobbitása által a n. é. közönség műzisést és magasabb igényét minden tekintetben kielégíthetem.

Midőn a n. é. közönség eddigi bizalmát megköszönöm, kérem továbbra is becses pártfogását.

Alázatos szolgálja

Goitein Jónás,

óraművész.

80 (3-2)

Üzlet-feloszlás miatt végeladás.

Raktáromon levő mindennemű árucikkeket, úgymint: valódi rumburgi, slésiai vászon, kanavász, Chiffon, fehérenmű, posztó, gyapjuszövet és ruhakelméket üzletem végleges feloszlása miatt gyári áron alul áruba bocsájtom.

Alföldi és Goldman utóda.

79 (6-3)

Takarékpénztári palotában.

84 (1-1)

Üzlethelyiség változtatás.

A Nagy-körösi-útczában „Beretvás”-féle vendéglő átellenében már több év óta birt. üzlethelyiséget folyó évi Szent-György naptól kezdve ugyancsak a Nagy-körösi-útczában levő Goitein Jónás úr volt üzlethelyisége —

a Takarékpénztári palota átellenében — helyestem át.

Amidőn ezt tisztelt megbízásom becses tudomására hozom, egyúttal szives jóindulatukba magam továbbra is ajánlva, maradok

Kecskeméten, 1884. Ápril 26. Tisztelettel

LAKÓ PÁL,

szabó.

83 (2-1)

Ajánlati hirdetés.

A városi műkert nyári mulatóhelyiségében az ételek és italok kiszolgáltatása czéljából, egy szoba-, konyha-, pince- és jégveremből álló helyiségek, ugyszintén egy teke-pálya a nyári évadra, vagyis f. 1884. évi Május hó 1-ső napjától Október hó 15-ik napjáig terjedő időre bérbeadandó levén: felhivatnak a bérleti szándékozó vendéglős urak, hogy a bérletre vonatkozó írásbeli ajánlatukat f. évi Május hó 1-ső napjáig a gazdasági hivatalban terjesszék be.

Kecskemét, 1884. Ápril 25.

Gazdasági hivatal.

84 (1-1)

Nyomatott Kecskeméten, Tóth Lászlónál. 1884.

2000 legfineresebb orvosa Európnának... Popp-féle fogszert, mint a fűzők és a szájrésze a létezők legjobbai! Számos bizonyítvány... Erdemermek... kiállításokról. Harmincz éven át jónak bizonyult. Anatherin szájviz. Dr. Popp J. G.-öl cs. kir. udv. fogorvos Bécsben, I. Bognergasse 2. Gyökéres gyögzyszer mindennemű fogfájás ellen, mint színtén a szájrűge és a foghús mindennemű betegsége ellen... Nővény fogpora rövid használat után a fogakat vaktó fehéreké teszi... Anatherin fogpataja... Hatos fogpataja... Fog-palma... A dr. POPP orvosi növényzappan... Csász. kir. osztr. szabadalommal... Dr. Borchard's illatos növényzappana... Dr. Suin de Boutenard's zamatos fogzappana... Dr. Beringuer's zamatos koronaszere... Leder teutrérek balzsamos földi-dió-olajzappana... Dr. Hartung növény-kenése... Gyógyoszeres Benzoe-zappan... Dr. Hartung's china-héj-olaja... Dr. Beringuer's fü-gyökér-halolaja... Dr. Koch's növényezakorkái... Dr. Beringuer's növényi hajfestőszere... Dr. Lindes' tanár növényi rudacs-kenése... Balzsamos olajbogyó-zappan... Az egyedüli elárúvítás... Óvás! Óvjuk a t. közönséget, többféle, névszerint a Dr. Suin de Boutenard fogpataja... Raymond és társ, cs. kir. szabadalom-tulajdonos Bécsben.

1713. Arverési hirdetés. 1884. A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Bogmár Ferenc és neje Borsos Teréz végrehajlatóknak — Tornássy Ferenc ügyvéd mint ismeretlen tartózkodású Szabó Imre ügyvédnek és társa végrehajlati szándékát ellen vagyunközöség megállításáté iránt folyamatosan levő végrehajlati ügyében a kecskeméti 3251. számú t. j. k. 3612. r. sz. a foglalt s Bogmár Ferenc és neje Borsos Teréz, valamint ismeretlen tartózkodású Szabó Imre peres felek közis tulajdonul bejegyzett és adó alapján 720 frta becsült házbirtok tartozékával együtt az 1884. évi Július hó 8-ik napján d. e. 9 órakor, mint egyetlen határidőben e kir. törvényszék t. ki helyiségében megtartandó nyilvános árverésen, s az egyidejűleg megállapított s a hivatalos órák alatt a t. ki hatóságul, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett a kikéltási áron alul is eladati fog. Venni szándékozók tartoznak a kikéltási árul szolgáló becsár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kikéltött kezéhez bánatpénzül előre letenni. Kelt a kecskeméti kir. törvényszék t. ki. sz. 1884. Ápril 2-án tartott üléséből. Szappanos Sándor, Gáll Ferenc, tanácsjegyző. 87 (1-1) kir. törvényszéki elnök. 1001. Arverési hirdetés. 1884. A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a kecskeméti takarékpénztár egyesület, s az elrendelt csatlakozás folytán Brachfeld József, Schvarcz Jakab, Schweiger Mórész és Steiner József végrehajlatóknak Schvarcz Hermann végrehajlati szándékát ellen 1800 frt illetve 950 frt, 369 frt, 1500 frt, 1040 frt és 140 frt tőke és járulékaik iránt folyamatosan levő végrehajlati ügyében, Schvarcz Hermannnak a kecskeméti 1553. számú t. j. k. 2610. r. sz. alatt foglalt házbirtok tartozékával együtt 5400 forint kikéltási árban az 1884. évi augusztus hó 8-ik napján délelőtt 9 órakor mint egyetlen határidőben e kir. törvényszék t. ki helyiségében megtartandó nyilvános árverésen, az egyidejűleg megállapított, s a hivatalos órák alatt e telekkönyvi hatóságul, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett a kikéltási árul is eladati fog. Venni szándékozók tartoznak a kikéltási árul szolgáló becsárnak 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kikéltött kezéhez bánatpénzül előre letenni. Kelt a kecskeméti kir. törvényszék t. ki. sz. 1884. évi március 12-én tartott t. ki. üléséből. Szappanos Sándor, Gáll Ferenc, tanácsjegyző. 89 (1-1) kir. törvényszéki elnök. 1589. Arverési hirdetés. 1884. A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a kecskeméti központi takarékpénztár s az elrendelt csatlakozás folytán Papp Mária öz. Skruhák (Skrahák) Sándorné végrehajlatóknak Beviz János végrehajlati szándékát ellen 52 frt, illetőleg 40 frt és 40 frt tőke s járulékaik iránt folyamatosan levő végrehajlati ügyében Beviz János és neje Bária Rozáliának a kecskeméti 8253. sz. t. j. k. 39/a. i. r. sz.-a. foglalt s egészben 31 frta becsült százkasi erdőbirtoka; valamint a kecskeméti 11,953. sz. t. j. k. 39/b. r. sz.-a. foglalt s egészben 16 frta becsült százkasi erdőbirtoka, még pedig mind a hettó tartozékával együtt; az 1881. évi 90. t. sz. 156. §-a al. mondat értelmében az 1884. évi Július hó 7-ik napján d. e. 9 órakor mint egyetlen határidőben e kir. törvényszék t. ki helyiségében megtartandó nyilvános árverésen, az egyidejűleg megállapított s a hivatalos órák alatt a t. ki hatóságul, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett a kikéltási árul is eladati fog. Venni szándékozók tartoznak a kikéltási árul szolgáló becsár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kikéltött kezéhez bánatpénzül előre letenni. Kelt a kecskeméti kir. törvényszék t. ki. sz. 1884. március 26-án tartott üléséből. Szappanos Sándor, Gáll Ferenc, tanácsjegyző. 90 (1-1) kir. törvényszéki elnök.

500 szivarka TÖLTŐ-GÉPEMEL, mely érezhető igen olcsónak képzéte, 3 állítható orléseghen, vékony, köröfpá, vastag, különböző mélti, használati utasítással együtt 65 kr. Csak akkor valódi, ha czegegem bele van vesve. Az évi szivarka-tüvelőim ostén három erőseghen, csakis a valódi francia-büznélküli „Le Houblon”-papírból (fehér) vagy kukorica-papírból (sárga) követező árakon kaphatók: Szilpa réz nélküli, sima 1000 darab... 80 Szilpa réz nélküli elegáns aranyjegyzővel 1000... 1.30 Szilpa réz nélküli, sima 1 katon 500 darab... 1.05 Szilpa réz nélküli, elegáns arany, két vagy fekete jegyzővel, 1 katon 500 darab... 1.50 II. rendű minőség, színtén fehér vagy sárga, melyet mások elrendőlti képen ajánlanak, ára: Szilpa réz nélküli, sima 1000 darab... 50 Szilpa réz nélküli, elegáns aranyjegyzővel... 90 Szilpa réz nélküli, sima 1 katon 500 darab... 10 Szilpa réz nélküli elegáns arany, két vagy fekete jegyzővel, 1000 darab... 2.20 Közönséges t. j. k. gépekhez hozza... 1.10 Levélbeli megrendelések utánvételül vagy az öszeg kikéltésével mellett ismételadók százkéket kaphat. Bejegyzati végjegyz. Óvás! Hamisítókélti megvívások ezéltáblá miden katon a fenti kecsk. törvényszék bejegyzotti grár-jegyzővel van elítvta. Cawley & Henry párisi francia szivarka és gépekész raktára: Wlach Albert, Bécs, Mariahilferstrasse 58. (ezéltő Praterstrasse 18.) (26-28)